

תלמודו בידו

דף ב עמוד א

- [א] לענין מה אחד בניסן הוא ראש השנה למלכים ?
- [ב] מדוע נקבע יום מיוחד למנין המלכים ולא מונים לכל מלך מיום שעמד למלוך ?
- [ג] מה דין שטר חוב מוקדם, ומדוע ?
- [ד] מתי חל ראש השנה למעשר בהמה, ולענין מה ?
- [ה] לענין מה אחד בתשרי הוא ראש השנה לשמיטה ויובל, נטיעה וירקות ?

- [א] היו רגילים לכתוב את הזמן שבשטרות כמנין שנות המלך, משום שלום מלכות. וקבעו חכמים שבאחד בניסן מתחילה שנה חדשה, ואפילו אם המלך עמד באדר.
- [ב] שמא לא יזכרו מתי עמד המלך, ויבא שטר שזמנו בכסלו בשנה השלישית למלך, והעדים אומרים שראו את ההלואה בתמוז בשנה השלישית, והרי ספק: שמא עמד בין כסלו לתמוז, וההלואה קדמה לזמן שבשטר, ושטר מאוחר כשר. ושמא עמד בין תמוז לכסלו, והשטר מוקדם ופסול. אך כיון שקבעו את ניסן לראש השנה, לעולם תמוז קודם לכסלו, והשטר כשר.
- [ג] הדין: שטר שהזמן הכתוב בו קודם לזמן ההלואה בפועל, פסול. ואין גובים בו מנכסים משועבדים כלל ואך גובה על ידו מבני חורין. הטעם: שמא יגבה שלא כדין ממי שלקח שדה מן הלוח לפני ההלואה. לכן קנסוהו חכמים שאינו טורף אפילו מנכסים שנמכרו אחרי ההלואה.
- [ד] תנא קמא: באחד באלול. לענין שאין מעשרים מבהמות שנולדו בשנה זו על חברתה. ר' אלעזר ור' שמעון: באחד בתשרי.
- [ה] שמיטה ויובל: מן התורה מאחד בתשרי אסור לחרוש ולזרוע. נטיעה: למנין שני ערלה. ואם נטע באב, כשהגיע אחד בתשרי כלתה שנתו הראשונה. ירקות: לענין מעשר. שאין מעשרים מירק הנלקט לפני אחד בתשרי על הנלקט אחר כך.

זכות הלימוד להצלחת ר' יעקב ברזידה ומשפחתו